

West-Nederlandse boeren volgen cursus homeopathie

‘Dat antibiotica altijd het beste zijn, zit tussen oren’

Een groep Noord-Hollandse melkveehouders volgde in het kader van het Caring Dairy-duurzaamheidsprogramma van Cono Kaasmakers een cursus homeopathie. De resultaten zijn hoopgevend, niemand haakte af. Wel vonden ze het ingewikkeld. „Je moet er heel erg mee bezig zijn“, aldus een cursusdeelnemer.

Het interview met homeopathisch dierenarts Liesbeth Ellinger in het vakblad Melkvee van oktober vorig jaar (terug te lezen op Melkvee.nl) was voor melkveehoudster Wendy de Koning de aanleiding om een cursus homeopathie aan te dragen binnen het Caring Dairy-programma van Cono Kaasmakers. Deelnemers aan dit programma volgen minimaal drie workshops per jaar en een van de centrale thema's is verantwoorde antibioticareductie. Cono honoreerde het voorstel en zo volgden in februari, maart

en april drie cursusdagen homeopathie, met in de tussenliggende weken ruimte om te experimenteren. Naast gangbare, omschakelende en biologische Cono-leden bestond de groep cursusdeelnemers uit enkele andere melkveehouders uit West-Nederland.

Homeopathie

Liesbeth Ellinger startte de cursus met de boodschap dat deze bedoeld was om veehouders zelf eenvoudige klachten te

kunnen laten verhelpen. Ze legde het grondbeginsel van de homeopathie uit, namelijk dat een stof die bij gezonde mensen bepaalde symptomen kan opwekken, diezelfde symptomen in een patiënt kan genezen. Grondlegger Hahnemann vond uit dat door de stof systematisch te gaan verdunnen en tussendoor steeds te schudden, de beste resultaten werden behaald. Dit proces wordt potentiëren genoemd. Naarmate een stof verder wordt gepotentieerd, wordt het middel steeds krachtiger, al moet het dan wel exact bij

Onder in beeld de syllabus Homeopathie, die alle cursisten meekregen, met daarin de beschrijvingen van de verschillende middelen. Vierde van links cursusleidster en homeopathisch dierenarts Liesbeth Ellinger.

de aandoening passen. Zo niet, dan doet het niets, lagere potenties werken breder. De middelen zijn in tabletvorm te verkrijgen en deze bestaan uit melksuiker, met daaroverheen het middel gesprekend. De tabletten kunnen direct in de bek ingegeven worden, of in water worden opgelost en met een sprayflesje op de neus, in de bek of op het vaginaslijmvlies worden gesprayd. Het is belangrijk dat de homeopathische middelen met de slijmvliesen in contact komen. Toedienen aan drinkwater wordt meestal bij koppelbehandelingen gedaan. Homeopathische middelen bestaan uit kruiden, mineralen of nosoden (bereid op basis van een ziektemonster, bijvoorbeeld pus) in sterk verdunde vorm. Ellinger vertelt dat ook aandoeningen die als ongeneeslijk bekend staan, met behulp van homeopathie kunnen worden genezen, als bijvoorbeeld artrose, littekens en OCD (losse botstukjes in de gewrichten) bij paarden, maar ook een aandoening als para-tbc. „Het is alleen best ingewikkeld.“

Weten wat je doet

Aan het begin van de tweede bijeenkomst vraagt Liesbeth Ellinger aan de aanwezigen of ze het geleerde van de eerste bijeenkomst al wat in praktijk hebben gebracht. Biologisch melkveehouder Ilse Blokker melkt in Midwoud (NH) 65 koeien en zegt dat ze Hypercal heeft gebruikt op een wond bij de hak en dat het na een paar dagen goed genas. Ellinger vertelt dat het middel ook gebruikt kan worden voor het sprayen van de spenen na het melken. Ilse heeft er wel oren naar. Wilma Koster melkt 220 koeien in Medemblik (NH). Ze heeft een koe die na een ongeval een aparte beenstand had en schokkend stond Hypericum gegeven en zag na een paar dagen verbetering. Een vaars met veel zucht en baarmoederontsteking heeft ze Pyrogenium en Apis gegeven, maar dat heeft niet geholpen; het dier wil de melk ook niet laten schieten. „Apis werkt niet altijd, het heeft ook met de calciumhuishouding te maken. Je zou ook Calcarea carbonica kunnen proberen“, aldus Ellinger. Wilma vraagt waarom ze niet verschillende middelen door elkaar zou gebruiken. „Omdat je dan niet weet wat je doet“, stelt Liesbeth. „Als je het juiste middel hebt, kun je een hogere potentie aanwenden om tot nog betere resultaten te komen.“

Schurft

Ivanka de Goeij heeft in Reeuwijk (ZH) een vrijlooptal met 160 koeien en schakelt om naar een biologische bedrijfsvoering. Ze heeft een mastitisnosode bij vijf koeien met een verhoogd celgetal gebruikt, maar dat heeft niet geholpen. Ook heeft ze pinken met ringschurft met Bacillinum behandeld en dat had wel resultaat. „De schurft trekt al weg, terwijl ze het nog maar net hadden.“ Annet Mul heeft in Zuidschermmer (NH) 70 koeien en boert biologisch. Ze heeft een paar kalfjes met beginnende diarree behandeld en dat hielp

goed. Ook waren er vijf witvuilers, waarvan er twee herstelden, de twee die stonken. Ellinger vraagt welk middel ze gebruikt heeft. Het blijkt Secale te zijn. „Dan klopt het precies, want Secale helpt bij stinkende uitvloei; bij de andere had je beter Sabina kunnen gebruiken.“ Petra Schilder melkt in Scharwoude (NH) 35 koeien en heeft op haar bedrijf een zorgtak. De kalveren blijven er enkele weken bij de koe lopen en bij het scheiden van koe en kalf heeft ze Ignatia gebruikt, een rouwverwerkingsmiddel. „De moeder werd rustig, maar de andere koeien waren wel onrustig.“ Liesbeth adviseert om die koeien het middel dan ook maar te geven, evenals de kalveren, gewoon door het drinkwater. Petra heeft verder een koe met uierontsteking en vlokken in de melk met Arnica behandeld ‘en daar reageerde de koe heel goed op’. Ze gebruikt nu SSC (Sulphur, Silicea en Carbo vegetabilis) tegen een hoog celgetal.

Goed instrueren

Brigit Bakels melkt in Oudendijk (NH) 75 koeien en schakelt om naar een biologische bedrijfsvoering. Ze hanteert een seizoensgebonden afkalfpatroon en heeft veel kalfkoeien. „Er begon een koe te kalven en dat zette niet door. Toen heb ik Caulophyllum – een middel dat de geboorte op gang helpt en de nageboorte helpt afkomen – op de vulva gespoten en een uur later nog een keer. Daarna moest ik even weg en toen ik terugkwam, lag het kalf er al achter“, vertelt ze. Ze heeft ook Hypericum gebruikt bij een koe die overkoot stond en ook dat heeft geholpen. Ze heeft de flesjes met de middelen in de melkput staan en zegt haar melkers goed te moeten instrueren. „Dat is nog niet zo makkelijk.“ Brigit doet het bedrijf namelijk zelf, haar man is geen boer. Wendy de Koning melkt in Akersloot (NH) 120 koeien en is ook in omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering. Ze heeft een koe met een dikke plek op de bil, waar ze Arnica voor heeft gebruikt, maar zonder resultaat. Arnica is hét middel voor trauma's. „Als je bijvoorbeeld last hebt van plots dikke hakken, kun je Arnica geven, drie keer om het half uur, zo snel mogelijk“, aldus Liesbeth. Ze adviseert Wendy Conium voor de dikke plek te gebruiken of anders Bellis perennis. „Het kan namelijk ook van een bloeding komen of een abces zijn.“ Wendy had ook een kalf met een snelle ademhaling, dat goed reageerde op Bryonia. Ze zegt veel last te hebben van tussenklauwontsteking en gebruikt daarvoor Apis en Bryonia in één flesje. „Ik red ze er niet allemaal mee en heb ook al Belladonna en Hypericum geprobeerd.“

Altijd schudden

Ronald Wieman melkt in De Hoef (UT) een 25-koppige Blaarkop-veestapel op een grupstal. Hij heeft een koe die een opgezet kwartier had met Conium behandeld en daarna werd het kwartier zachter. „Er waren ►

Annet Mul

„Ik heb een paar kalfjes met beginnende diarree behandeld en dat hielp goed.“

Brigit Bakels

„Bij mastitisgevallen blijf ik toch geneigd om direct naar antibiotica te grijpen.“

Ilse Blokker

„Ik spray nu na het melken met Hypercal en de spenen worden zachter.“

Ivanka de Goeij

„De ringschurft trok snel weg na een behandeling met Bacillinum.“

Petra Schilder

„Rouwverwerkingsmiddel Ignatia gebruiken we nu bij scheiding van koe en kalf.“

Ronald Wieman

„Gebruik is lastig met zoveel verschillende middelen voor alleen al mastitis.“

Wendy de Koning

„Veel last van tussenklauwontsteking en ik red ze nu ook niet allemaal.“

Wilma Koster

„Waarom zou je de verschillende middelen niet door elkaar gebruiken?“

Boerin Brigit Bakels (vijfde van links) hanteert een seizoensgebonden afkalfpatroon en heeft daardoor in korte tijd veel afkalvingen. Ze geeft nu standaard de middelen Arnica en Caulophyllum en van de vijftig gekalfde koeien is er geen enkele aan de nageboorte blijven staan.

langzaam minder vlokken." En na telefonisch overleg met Ellinger heeft hij Phytolacca gebruikt. „Dat heeft geholpen, want nu is het helemaal goed." Ronald had ook een droogstaande koe met een bol kwartier, die hij besloot opnieuw uit te melken, om er vervolgens een droogzetantibioticum in te doen. Maar dat bood geen soelaas en Conium ook niet. „Nu met Phytolacca wordt het kwartier wel kleiner."

Ilse vraagt of ze de homeopathische middelen samen met Pyrogenium van Ecostyle kan verstrekken. Liesbeth zegt dat dat kan, maar dat een passend middel beter werkt. „De producten van Ecostyle zijn minder ver doorverdund. Hun product Pyrogenium bestaat uit Lachesis, Pyrogenium en Argentum metallicum." Ronald vraagt of je de producten voor gebruik altijd moet schudden. Liesbeth bevestigt dat. „Tien keer, je moet het als het ware wakker schudden."

Antibiotica

De derde bijeenkomst begint met het schetsen van de bedrijfsdoelen. Brigit zegt een celgetalprobleem te hebben en wil daar aan werken. Ze zit nu op 1,75 dierdagdoseringen en weet dat de biologische streefwaarde 0,75 is. Ze heeft de indruk dat haar melkers de homeopathische middelen inmiddels gebruiken, maar vindt het moeilijk om resultaten te geven. „Bij mastitisgevallen blijf ik toch geneigd om direct naar antibiotica te grijpen", aldus de veehoudster. „Die zijn juist het makkelijkst te behandelen, omdat je dan duidelijke symptomen hebt", reageert Liesbeth. „Als de dieren echt ziek zijn, moeten ze snel reageren. Je kunt het middel drie keer om het kwartier of om het halfuur toedienen en als er dan geen verbetering is, kun je nog steeds wel antibiotica gebruiken."

Wendy vraagt of zo'n hard kwartier dan al zo snel zacht moet worden. „Je moet dan in elk geval een verbetering zien", aldus Ellinger.

Ronald vraagt zich af of het niet tussen de oren zit dat antibiotica altijd het beste zijn, omdat hij heeft ervaren dat antibiotica ook lang niet altijd helpen. „Nu gebruik ik vaak homeopathische middelen en wordt het dier ook beter."

Nageboorte

Brigit zegt nu na een geboorte standaard Arnica en Caulophyllum aan de koeien te geven en Arnica ook aan de kalveren. Inmiddels hebben er vijftig gekalvd en er is er nog geen enkele aan de nageboorte blijven staan. Wendy vertelt over een koe die overkoot stond en die ze Conium toediende. „Ze reageerde daar wel op. Ook hadden we een vaars met een doodgeboren kalf, die we Arnica en Rhus toxicodendron hebben gegeven. Ze had wat last van de spieren, maar knapte snel op." Annet heeft een koe die al langere tijd sliertjes in de melk had, Bryonia gegeven en meldt dat de sliertjes inmiddels bijna weg zijn. Ivanka vertelt dat celgetalkoeien bij haar 'een dingetje' blijven. „SSC hielp bij drie van de vijf koeien, eentje bleef gelijk en eentje had een hoger celgetal." Liesbeth adviseert om eerst vijf tot zeven dagen dagelijks en vervolgens één keer per week te blijven behandelen en dat zeker een maand vol te houden. „Als iets aanslaat, maar te weinig, ga er dan even wat langer mee door. En als het het goede middel is, kunnen de perioden tussen de keren waarop je het middel toedient, steeds langer worden. Het middel werkt dan steeds langer."

Slotgaten

Wilma heeft een koe met een trillende achterhand een week lang met het geadviseerde Conium behandeld, maar zonder resultaat. „Al dacht mijn man dat hij iets zag." Ellinger meldt dat ze ook Gelsemium nog kan proberen. Wilma heeft ook een koe met baarmoederontsteking behandeld, maar daar

zag ze eigenlijk geen effect. Brigit vraagt of er misschien sprake is van een fosfortekort. Wilma denkt van niet en Liesbeth zegt dat je in dat geval Calcarea phosphorica kunt toepassen. Petra heeft nu een periode met kalvende koeien en de navels van de kalveren ontsmet met Hypercal-tinctuur. „We hebben nog geen ontstekingen gehad, ook niet bij de lammeren die we ook zo behandelen." Ook het gebruik van Ignatia bevalt haar goed.

Ilse sprayt haar koeien na het melken inmiddels met Hypercal-tinctuur. „De spenen worden nu wat zachter." Liesbeth zegt dat je het ook goed aan de slotgaten moet kunnen zien. Die herstellen als ze eerder rafelig zijn geweest. Ivanka doet hetzelfde en bevestigt het beeld. Ilse heeft verder Carbo vegetabilis aan een opgelopen koe gegeven en het dier knapte er volgens haar van op.

Erin groeien

Wilma vraagt of er iets is dat ze de kalveren bij het onthoornen kan geven. Liesbeth stelt Hypericum en Cantaris voor, respectievelijk tegen zenuwpijn en brandwonden, vooraf en na afloop. „En daarnaast moet je natuurlijk de normale behandeling van de dierenarts volgen." Ook vraagt ze hoe lang je de middelen kunt bewaren. De homeopathische dierenarts vertelt dat een middel wel een jaar bewaard kan worden als het in helder water is opgelost. „Gekookt water is prima, maar kraanwater kan in Nederland ook wel." Ronald vertelt het gebruik van homeopathische middelen best lastig te vinden, omdat er zoveel middelen zijn voor allerlei soorten mastitis. „Je moet er wel heel erg mee bezig zijn", bevestigt Brigit. „Je moet er inderdaad tijd in willen steken en erin groeien", reageert Liesbeth, „en er eigenlijk een vier- tot vijfjarige opleiding voor doen." De groep besluit in het najaar nog eens bij elkaar te komen, om zo de resultaten gemeten over een langere termijn te kunnen bespreken. ■